

MURASZOMBAT és VIDÉKE

A „Vendvidéki Magyar Közművelődési Egyesület” hivatalos közlönye.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egyes évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.
Előfizetési pénz és reklamációk
BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdája küldendő.

Felétős szerkesztő: Dr. OZIFRAK JÁNOS.

Kiadó:

A Vend. déki Magyar Közművelődési Egyesület.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztőségi közlemények
lap szerkesztőségébe küldendők.
Hirdetési díj: 3 hasábos petitor sorozat hirdetésnél 20
fillér, többszori hirdetésnél sorozat 12 fillér.
Nyitott petitor sora 50 fill.

A munka szabadsága.

(-y. -r.) Egyik ipartestület panasszal járult a belügyminiszterhez, a szakszervezetek terrorizmusa ellen kérvén annak erőlyes fellépését s a munka, az emberi elhatározás szabadságának védelmét.

Gróf Andrássy Gyula belügyminiszter beszédében többek között a következőket mondotta a panaszkodóknak: „A végső döntés természetesen a vizsgálat eredményétől függ. Az a kérdés, hogy bebizonyítható-e, hogy a szakszervezetek terrorizmust gyakoroltak, hogy az ellenük tett vádak igazak-e. Ha ezek igazaknak bizonyulnak, akkor a törvény teljén szigorúval fogok ellenük fellépni. Ha azonban nem fognak bebizonyosodni, akkor természetesen ilyen erőlyes lépésre nem határozhatom el magamat, mert én sem a munkaadók, sem a munkások érdekeit külön nem képviselhetem, hanem csakis az osztó igazságot és azon vagyok, hogy a törvény mindkét fél érdekében szigorúan végrehajtsák. Én tehát tisztán ehhez tartom magamat, de a mennyiben bebizonyosodik, hogy a szakszervezet terrorizmusa a munka szabadságát veszélyezteti, erőlyesen fogok eljárni stb.”

A munkaadó és munkás elhatározási, cselekvés szabadságának tiszteletben tartása,

az állampolgári alapjogok egyik legfontosabbikának minden támadás, minden erőszak ellen való megvédelmezése jellemzi a belügyminiszter beszédét s állásfoglalását.

A belügyminiszter nem hajlandó a szakszervezetek feloszlására, minden ok nélkül való megsemmisítésre egyrészt, de nem hajlandó egyik másik szakszervezet által való hallatlan terrorizmus türesére, a munkás s munkaadó szabadságának a korlátozására sem másrészt.

Tagadhatatlan, hogy a munkások százezrei a szakszervezetek által fejthetik ki azt az erőt, azt a befolyást, melylyel érdekeik, különösen politikai jogaik érvényesítését sikerrel szolgálhatják. De ez az imponáló nagy hatalom, mely a szakszervezetekben van, mely a munkások szavának parlamenti képviselőt is - a közel jövőben - lehetőséggé teszi, csak addig mehet a maga működésében, míg az egyéni jogokat, a cselekvés szabadságát tiszteli, terrorizmussal saját léteérdekeit veszélyezteti s hanyatlását idézi elő. A belügyi kormány álláspontja ebben a kérdésben megnyugtatólag hat minden alkotmányos érvelő állampolgárra, mert ebben az állásfoglalásban a munka teljes szabadságának a tisztelete s biztosítása foglaltatik.

A murahalmosi magyar hittan. E lapok hasábjain többször szóva tettük, hogy Murahalmoson Kondor Ferencz híres iskolájában, ahol minden gyermek folyékonyan beszél magyarul, a vallástant Lenarsich Imre csendi káplán vendül tanítja. Hazafias örömmel jelezzük, hogy ez az állapot a múlt héttől kezdve megszűnt, s Lenarsich Imre immár magyarul adja elő az iskolában a hittant. Bizonyára meggyőződött a hitoktatót az arról, hogy növendékei magyar nyelven is megértik a vallás szent ígét, és nem multhatlanul szükséges az anyanyelven való tanítás. Kezdetlő fogva az volt az álláspontunk, hogy a vallásos nevelés az iskolában feltétlenül szükséges. E cél elérése végett készséggel megnyugtatunk abban is, hogy olyan nyelven történjen a vallásoktatás, a melyt a gyermek legjobban megért, de ahol úgy tudnak a gyermekek magyarul mint Murahalmoson, ott igazán felesleges volt vendül tanítani. Akármily okok késztették egyébként Lenarsich káplán urat ez elhatározásra, feltétlenül elismeréssel adunk érte neki, és mind azoknak is, akiknek esetleg részük van az üdvös eredményben.

Tisztelettel kérjük lapunk t. előfizetőit, kiknek előfizetése lejárt, annak szíves megújítására.

TÁRCZA.

Mozgósítás Muraszombatban.

A válságos külpolitikai helyzet komoly hullámai érték a mi kis falunk határáig is. Lázban ég az egész publikum! Naponként egy kiváncsisággal lessük a hírlapokat és készülünk a háborúra. Amely pedig immár elkérülhetetlen. Hiába tiltakozik és titkolódik Pósfay főbíró ur a mozgósítás küszöbén áll, mert a háborúnak meg kell lenni. A fehér asztal politikusi legalább így nyilatkoznak. Különösen erőlyen sürgeti a háborút dr. Seck F. Sándor kir. járásbíró, aki azt mondja, hogy a szerb arcátlanúságát immár tovább nem vághatja szobrára a monarchia. Ebédutánonként a kaszinó piros pamlagán Saáry József vezető főbíró ur tárgyalja az európai politikai helyzetet s mint megrögzött 48-as, e háborús mozgalomért is a németet, a svábot teszi felelőssé.

De bárki legyen is a hibás, a háború meglesz. Tan mire e sorok napvilágot látnak, már el is dördült az első ágyulós, amelynek nyomában megszuik és eloszlik az a rémes drukk, amely eddig uralta a kedélyeket. Legalább azt mondják, hogy csak addig félnek a katonák, amíg a puska-porszagot meg nem érzik, azontul nem. De hogy addig félnek, sőt remegnek, az már bizonyos.

Ami tartalékosaink már napok óta csak úgy lézenegnek, hihetetlen szurkolást visznek véghez s mi öregek legények - különösen azok, akiket nem érint a háború veszedelme - alig győzzük őket vigasztalni. A legjobban busul a mi kedves Lajcsi barátunk, aki épen mostanában akarta magát „kiszuperáltatni”, kinző gyomorját hozva fel okul a fegyverképtelenségre. És íme már-már az a remény kecsgett, hogy ezentul valamely korház vagy magazin fő- és mellékelyiségében fog katonai szolgálatot teljesíteni, beít ez a bomba s kitor a háború. Pedig neki, mint a vitéz novvéd egyik leghatalmasabb oszlopának feltétlenül ott kell lenni az első harcban. Valahány-szor újságot lát, megdöbben a szíve, ha a főbíróval találkozik, azt meg a másik oldalra, ha pedig a sürgönyhordó leány tőpán be hozzája, akkor egyszerre kitor rajta a háború láza...

Dr. Geiger Arthur a másik reservistánk, nem különben fél. Kijelentelte ímetlenül a Casinóban, hogy neki semmi baja sincsen a szerbekkel, sőt midőn az ezredparancsnoka ezt nem akarta neki elhinni, bizalmas levelben elküldte annak a szerb leányknak az areképet, akinek nem Belgrádban házasságot ígért. Anyira jó viszonyban van a szerbekkel - írta ő - hogy még onnan házasságot is. A tüzezredes azonban ugylátszik nagyon jól ismeri az ő reservistáját, mert ugyancsak privát levelben figyelmeztette őt, hogy az a hölgy sem szerb, sem nem belgrádi, hanem Eper-

jesen kaszinó, meg különben is szerelem ide vagy oda, azzal ő nem tördök, dr. Geigernek menni kell. Erre egyezési ajánlatot tett a jeles fiatal ügyvéd, hogy miután az imokja sokkal vitézebb ember, mint ő, nagyobb is, jobban is tud verekedni, 3 évig volt katoná, ő meg csak egy esztendőre, abból is sokat volt az egyesben, hat az ezredes elegendék meg inkább az imokkal. Lapunk tártáig nem jött válasz a genális ajánlatra.

A harmadik vitézünk Stern Hugo mérnök, akit azzal esalogat a hadvezetés, hogy Szerbiában nincsen tenger. Ugyanis a jeles hantugró barátunk kijelentette, hogy szívesen hadakozik, de gyűlöli a tengert és egyáltalán a vizet. Ezt az utóbbi időben egyebeknél alaposan be is bizonyította. Irtozik a víztől - tehát bort iszik. És mert nagyon irtozik, nagyon sokat iszik. Ellenben a szerbekből nem fél. E l v e n olyan vitézül esőgött kardját s oly vitézül harezol, hogy hallgatósága bámulva nezi őt. Micsoda hős! Ő lesz az első, aki felkúti a kardot, mert ő nagyon bátor fia. Előtte nincsen akadály és lehelletlenség. Nem-reiben egy próba mozgósítás alkalmával is bebizonyította, hogy milyen kitűnő legyen ő. Ő mindent mer s megpróbál olyan dolgokat, amiket más ember meg almanban sem tesz meg. De ő megtette -

Vannak ugyan még reservistánk a közsé-ben, de azok tartózkodó állásponton vannak, sem jobbra, sem balra nem nyilatkoznak.

Tüdőbetegségek, hurutok, szamar-kőhögés, skrofuzis, influenza

ellen számtalan tanár és orvos által naponta ajánlva

Mint hogy értéketlen utazásokat is kínálunk, kérjen mindenkor „Roche” eredeti csomagolást.

F. Hoffmann-La Roche & Co. Basel (Sváj)

Sirolin

Ennek az érvényes és a testület, megadott a köhögést, vádakat, effei izmokat

„Roche”

Kapható orvosok rendelése a gyógyszerárakban - Ára 1000000 4-1000000

Martius 15-ike Muraszombatban.

Egyetlenegy lobogó — az állami iskoláról kellogó trikolov — jelezte, hogy ünnep van. Egyébként a falu hangulatán nem látszott meg semmi, külső képe egészen a rendes volt. Mindazonáltal az iskolákban ünnepeltek. Az állami és a róm. kath. iskolákban igen szép ünnepélyek zajlottak le. Nem tudjuk, hogy az ág. ev. iskolában volt-e ilyen ünnepély, mert sem értesítést sem tudósítást nem kaptunk, de hiszünk, hogy ott is áldoztak a hazafiságnak.

Az állami iskolában d. e. 10 órákor kezdődött az ünnepély zászló szenteléssel. Csinosan kiállított trikolort avattak fel, amely ezúttal az iskola zászlója lesz. A felavató beszédet Takats R. István igazgató mondotta. Ezután kezdődött a voltaképeni ünnepély a Hymnus elnevezésével. Majd Motorisz Jenő tartott igen szép beszédet a nap jelentőségéről. Ezután felvontuk az apró szerepeket. A kis fiúk és lányok szívből szavazatokkal gyönyörködtették a csekély számban megjelent halgatókat. A szülők jobban tettek ha érdeklődnek gyermekeik ügyei iránt. Az ünnepély a szózat elnevezésével ért véget.

A r. kath. iskolában reggel 8 órákor volt a hazafis ünnepély, amelynek fénypontja Szlepecz János plebánus hatalmas beszede volt. Csizsár János tanító ismertette a nap jelentőségét. A gyermekek itt is szívből szavazatokkal mondtak és igen csinosan énekeltek.

A város közönsége este ünnepelt. A Casino és a Dalarda tartották szokásos módon az ünnepélyt. Már 8 óra előtt gyülekezett a közönség a Dobrai teremben, ahol berített asztalokkal foglalt helyet. Mikorra már eléggé megtelt a két terem, dr. Csizsár János a következő beszéddel nyitotta meg az ünnepélyt.

Milyen tisztelt társaság!

A mai napon vagy tényleg ebben az órában a magyar haza minden zugában, ahol magyarul éreznek és gondolkodnak, ünnepi hangulat uralkodik a kedélyekre. A magyar lelkek az emlékezés szármányai vissza szállnak tüneményes idők, dicsőes napok immár rég elmúlt világába és lelkesedve a fényes múlt hatalmas emlékein, megnyugvást merítenek azokból, hogy a sivar jelen köznapi hangulatát elfeledjék s

biztatóbbnak, szebbnek, rózsásabbnak lássák a magyarság jövőjét.

Amint látom igen tisztelt társaság Muraszombat hazafis közönségében is el ez emlékek és dicső múlt iránti nemes érzék s Márciusunk idusát, azt a napot amelyen ma 61 éve megszületett a magyar szabadság, egyenlőség és testvériség, nem hagyja nyomatlanul eltűnni a szűke hétköznapi tömegében s a létért való küzdelem harcainak közepette is eljött ma ünnepelni. Az alkalmat az ünnepelésre a muraszombati Casino adja, amely társula felkés és hazafis érzelmű dalárdáinkal, módot kíván nyújtani arra, hogy közönségünk lelkesedhessen nemzeti történetünk és dicsőségével teljes korszákiért, hogy elmerengessen ama legendás idők esodás emlékein, s hazafis lelkeiben felrússulve, megéledve és megerősödve nézze a jelent, amelyben nincsen öröm, nincsen vigasztalás, s amely alkalmas volna arra, hogy kétségbeesés szállja meg tőle a honfi szíveket, ha épen a múlt időkre vetett hit nem adna bizodalmat arra, hogy a jövőben talán még másképp is lesz.

A muraszombati Casino és a dalarda nevében üdvözlöm Önöket melyen tisztelt Hölgyeim és Uraim, legyenek üdvözölve e testület által, amelyeknek onszellen hazafis buzgókodását Önök szives megjelenésükkel honorálni kegyesek voltak.

Önök igen tisztelt Hölgyeim és Uraim. megragadták a Casino és a dalarda által nyújtott alkalmat és eljötték ide meghallgatni hazafis szolamokat, a honszeretet egy egy dalát, egy imáját, a magyarok szent fohászt, s e dalok szárnyain lelki szemek elé varázsolják 1848 március 15-ét, amikor tényleg volt szabadság, volt egyenlőség és volt testvériség. Szóval ez ünnepelés keretében a multban keresik azt, ami ma már nincsen.

Mert van-e ma szabadság, van-e ma egyenlőség, van-e ma testvériség. Ha nem esukjuk be szemünket az események előtt, akkor látnunk kell, hogy a politikai értelemben vett magyar nemzetnek nincsen szabadsága. Vannak intézményei és van olyan berendezkedése, amelyek megegyeznek a művelt nyugaton élő nemzetek igazi szabad intézményeivel és berendezkedésével, de voltaképen az alkotmányosságunk a népképviselőiben megtestesült parlamentarizmusunk, ami voltaképen az igazi szabadság, ma csak torzoképet látjuk itt. Távol áll tőlem a politizálás. Ez ünnep méltósága nem alkalmas arra, hogy politikai vitát kevervén beszédembe, kritika tárgyává tegyem egyik vagy másik politikai pártnak, árnyalatnak, vagy

frakciónak működését és csak a távoli szemlélő objektivitásával konstátálni kívánom, hogy a mi szabadságunk a mi alkotmányunk a papíron van. Mert szabadság-e az, amidőn a nép akartatból urra lett többség nem többség és alkotmányos-e az, a berendezkedés ahol ez a többség elveit és akaratát nem tudja keresztül vinni csak azért, mert más ellentétes érdekek azt nem engedik! Ez igen tisztelt társaság csak proródiája a szabadságnak és a márciusi ifjúság Petőfi Sándorral az élen nem ilyennek gondolta a magyar alkotmányt, a magyar szabadságot, Kossuth Lajos nem azért szöliotta harcba elődeink ezreit.

Es vajon van-e egyenlőség! Soha nemzet annyira tagolva nem volt és nincsen, mint a magyar. Hol van az a tábor, mely 1848 március 15-én egy szívű és lélekű forradt össze, hol van az a nép, amely mint az egy napos szabad magyar haza szabad népe nem tett különbséget az ur és a paraszt és szegény és a gazdag között, amely nem kérdezte a lelkesedő polgártárostól, hogy milyen hiten dicséri Istenét. Ez az egyenlőség csak akkor volt, ha ahányan vagyunk annyiféleképp képzeljük és érezzük magunkat. Eymással mindig többek akarunk lenni, ha rangban nem, hát születésben, ha születésben nem, hát vagyonban, ha vagyonban nem, hát szellemi képességeinkben, egyzóval bennünk van az a rossz tulajdonság, hogy különönek akarunk látszani a másokkal, és idegesen fázunk attól, hogy valakivel egyenlőnek tartsanak bennünket.

Esz vajon a testvériség ezerte nem-e a múlt erekei közé tartozik szintén. Az érdekek e sivar harcában lehet-e még komolyan venni ezt a szót, látjuk-e annak nemes és fenséges értelme bárhol is gyakorlatilag megvalósítva. Sőt, hanem mit tapasztalunk e helyett, nem csak ember az embertárs ellen, de még azok is, akiket a vérségi kápos közél fűz egymáshoz, azok is agyarkodva, irigykodva nezik egymás elre haladását és kegyetlen túlkedvelnek igyekeznek saját érdekeiknek akár a másik romjain keresztül is érvényt szerezni.

Akkor régen a hazafiság szent tüzeben megolvadva egyenlők voltak az emberek és mint igazi testvérek közeledtek egymáshoz. Nekünk a késő kor ivadékaiknak csak a história maradt meg, csak a múlt emlékeinek lelkedhelünk, ha van bennünk elég hit és erő, hát e réven bízhatunk is. Az a tudat, hogy egyszer volt szabadság, hogy volt idő midőn valóban egyenlők voltak az emberek és őszinte testvériség érelemmel sietek egymás segítségére, az jogot ad nekünk hinni azt, hogy lesz még a jövőben

Ellenben annál hangosabban toborzozza Bodnár Bandi a tótsági önkentes zászlóalját. Kétszeten dolog, hogy a hadserég elite csapatja ez a batalion lesz. Bodnár Bandi szokatlan erélyvel toboroz. Majdnem mindnap szol a Dobrainál a a hires verbugos. Bandi énekel, dr. Vosits Zoltán tánczolja a toborzót s a zászlóalj tagjai egyre szaporodnak.

A parancsnok személyében is megállapodás történt már. A legkövőbbi fiskális, dr. Csizsár János lesz a fővezér, aki a járás legnehezebb muraközi lován ülve, fogja a dalás csapatot vezényelni. A vezérkar főnöke bár Filó Matyás a jeles stratega lesz. A parancsnok szárnysegéde képen Bodnár Bandi, a főszervező fog működni. Az ezredtrombitás Nemes Miklós lesz, mert hát ő igen jól tud trombitálni az ezred trombitán. Előmezei tisztul dr. Ritscher Samu választotta meg a zászlóalj, aki felajánlotta legkövőbbi hízóját a csapatnak. Krenner Samukát is felvették a zászlóalj tagjai közé s vele nagy czéjaj vannak a csapatnak. Ott előre fogjuk küldeni azzal a megbízással, hogy kerdezősködjék a szerbekről és mondjon nekik szellemességeket. Ezen a réven gondolja a tótsági csapat az egész háborút megnyerhetti, mert a szerbek mind elszédülnek a kerdecséitől. Mint alparancsnokok dr. Szász Ferenc és Arvai Bernát szerepelnek, ők t. i. mindig együtt szoktak tartlítani, tehát együtt fognak alparancsnokolni.

Nemesak harcosoknál azonban, de egy jól szervezett hadserég minden segéd szervéről is történik gondoskodás. Így az egészségügyet kellen fogjuk ellátni dr. Geiger Vilmos és dr. Skricez Mihály, akiket az első haditanácsos főorvosrovokká fognak kinevezni. Dr. Geiger Vilmos azon-

ban fölös óvatosságból bejelentette az intéző bizottságnak, hogy előbb odahaza fog puhatóldozni a dolog irányában és a választást csak fenntartással fogadja el. Melléjük lesz beosztva Junkunc Sándor, aki egyben a kámtin főfelügyeletével is megbízott.

Mert, hogy kámtin is lesz, az egészen bizonyos, sőt kámtinosnak megválasztották Ratkol Tivadart, de neki hivatalos esküt kell tenni, hogy a csapra ütött hordóklán másnak is hagy valamt. Egyébként az ő fogadalmát fogja kontrollirozni Junkuncz Sándor, daczára annak, hogy még háboruban is áll az az igazság, hogy kecskéro nem jó a káposztát bízni.

Arvai Henrik és Fürst Ödön fel lettek szólítva, hogy mint líferások a zászlóalj mindennemű szükségletét szállítsák. Amde Fürst Ödön tartalékos hadnagyfi dicsőségének teljes díszében megjelent a parancsnok előtt, büszkén kardjára ütve kijelentette, hogy ő rendületlen ambícióval katona s mint ilyen nem líferálni, hanem verkedni kíván. Így Arvai Henrik ezúttal is concurentia nélkül líferált. Ott fogja ellenőrizni Kleinhart Pepi, aki a zászlóalj szanívó őrmestere lett. Zászlótartónak dr. Pinter Miklós ajánlkozott, amit örvendő vett tudomásul a zászlóalj, mert legalább ha előlük a zászló rud, lesz hova rászegezni a trikolort. Természetes dolog, hogy az önkényes zászlóalj hírére markatanyosok is jelentkeztek kellő számban, de a parancsnok — akinek e részben szigorú elvei alaposan ismeretesek, ridegen vissza utasította a csinosnak csinosabb jelentkezőket. Bodnár szárnysegéd és Nemes trombitás ugyan próbáltak interveniálni, de a parancsnok hajhatatlan maradt és kijelentette, hogy: Befehl ist Befehl! Ennek következtében aztán a dalás

regimentspater megüzente, hogy nem jön el az önkényes tótsági zászlóaljjal.

Dr. Vratáris Ivánt úgy a hadvezetőszék, mint a zászlóalj parancsnoksága ezúttal felmentette a fegyveres szolgálattól, különös tekintettel arra, hogy dr. Vratáris, ámbár kiválóan alkalmas volna a fegyverforgatásra, mégis figyelembe vette azt, hogy végre-valahára nemminő olyanféle állapotok látszanak nála lenni, amelyek arra engednek következtetni, hogy szívének eddig soha nem hangzó hurjai is megzendülének. Vagyis aki nem értene ezen eléggé világos zavaikat, annak megmagyarázzuk, hogy dr. Vratáris Ivánt azért nem hívják be, mert ő most kiváltképen íthón akar lenni, nem mintha a szerbekről félne, hanem mert itt a közelben van olyan beveendő vár, amelytől nem fél. Sőt —

A zászlóalj szervezése pedig egyre folyik. Nemsokára megkezdődnek a Pieszán a hadgyakorlatok. Micsoda pazar exercirozás lesz az! Addig is azonban esténeként haditanács tartatik Dobrainál, amelyre a zászlóalj összes tagjai ezennel meghívhatnak.

Lapunk zárt... az arról a mozgalomról, amely... Vilmos indított s amely a mozgósításul van szorosan összefüggésben. A nepszerű jársorvos megígérte a bevonulando tartalékosoknak, hogy amikor utazniuk kell, az egész város közönsége fogja őket zenezszoval kikísérni a vasúthoz. Ott feher ruhás lányok fognak virágot szórni utjukba, a doktor pedig lelkesítő beszéd mond, mi közben mozsarak durrögása fogja megkesztetni a levegőt. Az asszonyok persze síroknak, de e nélkül nem is volna tökéletes a parádé. A távozók nevében ifj. Horváth Pál tb. főbíró tart. hadnagy válaszol meghatóttan.

Lapunk mai számához egy negyed iv melléklet van csatolva.

szabadság, elkövetkezend az egyenlőség kora és hasad még olyan időknek hajnala, amikor az emberek testvérként fogják egymást tekinteni.

Hisszük a költővel, hogy lesz még egyszer ünnep a világon. Igen lesz ünnep és jönni fog, mert jönni kell, az idő, mely után buzgó inadság epedez szavazerek ajakán, Hogy ez a biztató reménység megmaradjon, hogy ne csüggedjünk nemzetünk jövőjében, hogy bizzunk a politikai szabadság elkövetkezésében, hogy reménylünk azt az ideális magyar társadalmat, amelyben meg lesz az igazi egyenlőség és a testvériség, mindezekért kell nekünk evenként a nagy március 15-ét hazafias áhitattal megünnepelnünk. Hazám és népem jövőjöd boldogságában vetett erős hittel és reménnyel fejezem be jelen szavaimat és ünnepélyünket ezennel megnyitottunk nyilvánítom.

Ezután felhangzott a Hymnus, melyet a közönség állva hallgatott végig. Majd Fülöp Jenő lépett a dobogóra Szepesi László Petőfi szobra című műelőadását adta elő. A fiatal tanító rendkívül jó szavazalon bizonyult. Igen szépen, nagy hatást keltve adta elő a nehéz darabot. A melodráma zongora kíséretét Schell Jánosné teljesítette nemes ízléssel. Zúgó taps jutalmazta az előadást. A műsor 3-ik pontjában a dalárda vegyeskara Kurucz nótákat adott elő nagy hatással. Majd öv. Sch. Fehér Ilona lépett a dobogóra s mely érzéssel szavalta el Ábrányinak legszebb márciusi dalát. Az ünnepélyt a Szózat hatással akkordjai zárták be. A karok betanítása Csizsár János kiváló érdeme, aki fáradságot nem ismervé buzgólkodik azon, hogy a dalárda mindig szebbet és jobbat produkáljon. Az ünnepély után a közönség még sokáig volt együtt.

H I R E K.

— **Márczius 15. Bellatincon.** A bellatincei Casino az 1848. évi márciusi nagy napok évfordulójának alkalmából március 14-én hazafias ünnepélyt rendezett, melyen szép számban vett részt Bellatince és vidéke intelligenciája. Az ünnepélyt Balz Aladár ur, a Casino elnöke nyitotta meg rövid, de tartalmas beszéddel, a Hymnus elnevelése után, mint Fekete Géza ur kísért harmóniummal, a nagy napot Fekete Géza úrnő méltatta költői lendülettel és hazafias érzelmekkel gazdag és tartalmas felolvasásával. Ezután Fekete Etelka urhölgy „Az özvegy és fia” és Szepes Gyula ur „Márczius 15” című költemen és érzéssel előadott szavatait következtek. Majd Amerikából szeretett hazájába visszatért Zrínyi Károly bellatincei plébános ur „Mi a hazaszeretet” című, eszmékben gazdag és hazaszeretettől áthatott felolvasása következett. Az ünnepély a „Szózat” elnevelésével nyert méltó befejezést. Az ünnepélyt kedélyes társaságra követte, melyen az ünnepelő közönség lerakta garasait a haza oltárára; a mennyiben szép eredménnyel indult meg egy nagy, hatalmas, külsővel is imponáló nemzeti zászló, mely zászló egyes ünnepélyek alkalmával magas árbozokra felhúzza, hirdesse itt a határszelen, hogy „Él magyar, áll Buda meg!” A közönség késő éjjeli órákban oszlott szét.

— **A Zboray könyv előfizetői** részéről panaszokat hallottunk, hogy többen nem kapták meg a megrendelt munkát. Lapunk utolsó előtti számában felhívtuk a t. előfizetőket, hogy jelentkezzenek azok, akik nem kapták meg. Egyidejűleg írtunk dr. Tonelli Sándornak, aki az egész ügy rendezője és kezelője volt, s tőle a következő levelet kaptuk:

Igen tisztelt Ügyvéd ur!

Mindenekelőtt azt van szerencsém tudomására hozni, hogy az „Utolsó könyv” előfizetett példányai innen szétmentek. Ha valaki nem kapta meg, természetesen kötelességem tartja a bizottság, hogy akár könyvkereskedőtől való visszavásárlás útján is az illetőnek megküldje. Magától értetődik azonban ez csak úgy lehetséges, ha birtokunkban van azoknak a nevora, akik meg nem kaptak meg, miért is kerem ügyvéd urat, hogy ezt velem közölni sziveskedjék.

Nem küldöttük meg a könyvet azoknak, akik utánvéttel rendeltek meg, azon egyszerű oknál fogva, mert a könyv előfizetése után hirdetve és mert az előfizetők kielégítése után fölös példányunk nem maradt. Ujjab utánvételes megrendelésünk pedig nincsen annyi, hogy az jövődelmező volna. Ezen megrendelő listája ügyvéd ur ívén a következő: Junkuncz Sándor állatorvos, öv. Horvath Györgyné, Nemes Miklós, Török Ernőné, Kardos Jenő adóoszt. Molitorisz Jenő tanító.

Ami ügyvéd ur fázadozásait illeti, azt szegény Aladár nevében nagyon köszönöm. Ellenben, múltotasság elhinni, ami a kellemetlenségeket illeti, abban saját hibáinkon kívül nekünk sokkal bővebben volt résznünk. Mégis az az egy dolog, hogy rövid néhány hónap alatt tízezer koronán felüli összeget tudtunk a gyerekek javára a M. ált. tkpenzárral letenni, az kellő elégtétel az így támadt kellemetlenségeket.

Ezt csak azért közlöm ügyvéd úrral, mert mint többször b. leveleiből látom, ön is igen benső viszonyban állhatott az elhunytal, noha nekem az ő életében nem volt ügyvéd urhoz szerencsém.

Mondom, kérem még egyszer azon előfizetők nevére, akik a könyvet meg nem kaptak meg és remélem, hogy így az ügyet közmegegyezésre elintézhetik.

Kiváló tisztelettel

Tonelli.

Dr. Tonelli Sándor leveléből láthatjuk a t. előfizetők, hogy a könyvet szívesen megküldi a bizottság, csak tudni kell, hogy ki nem kapta meg azt. A multkor közölt felhívásunkon 2 előfizető bejelentette, hogy nem kapták meg a könyvet. Ezek neveit közöltük a bizottsággal s ők a könyvet rövid időn belül meg fogják kapni. Ezáltal is felkérjük a t. előfizetőket, hogy amennyiben nem kapták meg a könyvet egy levelező-lapon közöljék ezt velünk.

— **Esküvő.** Boros Benő muraszombati kőváltulajdonos ez h. 17-én d. u. fel 2 órákor tartotta esküvőjét az izr. templomban Heimer Talvin kisasszonnyal, Heimer Ignác helybeli tekintélyes kereskedő leánnyal.

— **Tatzi Antal** főpincér, szegedi lakos, 4 koronát küldött a Vendéki Magyar Közművelődési Egyesületnek.

— **Csengő a bíróságnál.** A vizsgálóbíróknak igen gyakran kell napjában a börtönnel érintkeznie. Mivel a bíróság mai elhelyezése szerint az őrmesse van, mindig a kezelő személyzet valamelyik tagját kellett az őrér őrlődni a mit tetemes idővesztéssel járt. Évek óta haszaltan könyörgött a járásbíró, hogy ennek a csengőnek a bevezetését engedélyezzék, de hiába. Most végre megszálta a költséges szelleme a kincstárt és 35 mond harminczöt kemény koronát utalványozott oly célból, hogy ebből 150 méteres vezeték, a villanytelepet és a csengőt megcsináltassák. Elrendelte tovább a kincstár, hogy a főfoglaltól foglalt adjanak a megrendő háztelkekre, vessék meg az alapját egy olyan tőkének, amelynek kamataiból a munkában elenyedt bírák nyári üdülési költséget kapjanak, csináltassanak tovább meg egy csengőt a vasúti baktérház és állomás összeköttetésére, fizessék ki a muraszombati állami alkalmazottak jövő hóapi fizetését, és a mindazok után fennmaradó felesleget szigorú elszámolás terhe mellett szállítsák be az adóhivatalt. Kiemelendő egyebek, hogy a bíróság a vezetékét házilag, a börtönőrök közbenjöttével csinálták meg, és csak a szükséges anyag 42 koronába került.

— **Köszönetnyilvánítás.** A muraszombati mezőgazdasági bank a csendi iskola részére 50 koronát volt szíves adományozni, mely adományért hálás köszönetet nyújtunk az iskolának.

— **Köszönetnyilvánítás.** A muraszombati mezőgazdasági bank r.t. 50 koronát volt szíves ajándékozni templomépítési alapunknak, e nemes tettért ez uton is hálás köszönetünket nyilvánítjuk. A battányi evangélikus gyülekezet nevében Porkolab Gyula s. k. lelkész, Zsibrik István s. k. pénztárnok.

— **Meghívó.** A muraszombati járási íparestület 1909. évi március h. 25-én délelőtti 10 órára a r. kath. iskola helyiségében tartja XV. rendes közgyűlést, melyre a t. tagok tisztelettel meghívatalnak. A gyűlés határozatképes számba

való meg nem jelenés esetén április h. 4-én d. e. 10 órákor ugyanott tartatik meg, mely határozat képes lesz.

— **Peldátlan** az egész magyar zsurnalistikában „Az Újság” politikai napilap, kaprázatos sikere. Alig 5 éves fennállása után ma „Az Újság” az egész ország legkedveltebb és legerettebb napilapja. A kifutónan szerkesztett és végig naplónapra magvas tartalmu lap előfizetési áru egész évre 28 korona, félvre 14 korona, negyed évre 7 korona, havonként 2 kor. 40 fillér. „Az Újság” főszerkesztője, Gajári Ödön, szerkesztőtárs: dr. Agai Béla, főmunkatársak: Herczeg Ferenc, Kenedi Géza, Kóbor Tamás, Kozma Andor és Mikszáth Kálmán.

Legujabb.

— **Eljegyzés.** Lapunk zártakor veszszük a hirt, hogy dr. *Vratarits Iván* muraszombati tekintélyes ügyvéd, arany ifjuságunk e kiválóan nagyrabecsült tagja, ma, vasárnap delután tartja eljegyzését *Kühár Ilonkával*, *Kühár József* földbírtos leánnyal Mezővároth.

Közzgazdaság.

Tenyészbika-vásár. A Vasmegyei Gazdasági Egyesület a tenyészbikák beszerzését megkönnyítendő, a nagyméretű földművelésügyi minisztérium támogatásával 1909. évi április h. 1-én és esetleg folytatva 2-án, reggel 9 óratól kezdődőleg, Szombathelyen az állatvásárter fedett istállóban tenyészbika- és kanvásárt rendez.

A vásáron csak olyan bikák kerülnek eladásra, melyek az egyesület kiküldöttjei által előzetesen megvizsgáltattak. Előzetesen meg nem vizsgált bikák vására nem hozhatók.

A vásárra becsátott bikák tulajdonosai által megállapított és a katalógusban kitelt arban, alku esetén esetleg ezen áron alól is bárki által minden korlátozás nélkül megvehető, mégis kötelezően vannak magánosok a vételért a Vasmegyei Gazdasági Egyesület penztárába azonnal felfizetni, míg ellenben a községek adóslevellel biztosítják a vételár kifizetését.

A katalógusban kitelt eladási ár a vásár folyama alatt felmenni nem szabad.

A községi megbízottak a monnyiben erre igényt tartanak, illetve ezíránt a kerületi gazdasági (állattenyésztési) felügyelőhöz fordulnak a szokásos fizetési kedvezmény és engedményben részesülnek és a megvett bikák árát adóslevellel biztosítják, amely a vonatkozó rendelet értelmében bélyegmentes. Hogy ezt a kedvezményt igénybe vehessék szükséges, hogy a községi megbízottak képviselőstetűleik megbízó levelét és a község pecsétjét magukkal hozzák.

A vásáron megvett minden bika után egy a községek, valamint a magánosok által 4 korona istállópenz fizetendő.

A tényleg eladott bikák után külön istállópenzt fizetni nem kell, azonban az eladás ár 1½ százaléka az egyesület penztárába befizetendő, mely befizetésből fedezetnek a takarmányozás, ápolás költségei és az istallók berendezése.

Vasuton érkező bikáknak kirakása és a vásártérre történő behajtásáról a tulajdonosok gondoskodnak.

A vásárra becsátathatóknak minősített bikák legkésőbb március h. 30-án Szombathelyre szállítandók, kivétel képeznek Szombathely közleleiből származó bikák, melyek a vásár napján is, azonban legkésőbb reggel 7 órára, behajthatók.

Díjakra azonban csak azon bikák pályázathatnak, melyek legkésőbb március 31-én reggel 9 órára elővezetettek, miután a bírálat az napon fog megejtetni.

A vásárral kapcsolatban, a bíráló bizottság által alkalmaznak talat bikák díjazva lesznek és pedig kiosztásra kerül: I. díj 150 korona, II. díj 100 korona, III. díj 80 korona, IV. díj 70 korona, V. díj 60 korona, VI. díj 40 korona. Vegül megjegyeztük, hogy az istállóba elhelyezett bikák tűz ellen biztosítottak. Szombathely, 1909. március h. 5-én. Chernel Antal, szakszifalyi elnök, Rösler Károly, igazgató-titkár.

Családi betegség miatt

örökre eladó jó forgalmu kocsmazás-üzlet Lippa községben, Zalamegye, Bellatince mellett, Tkálec István tulajdona, 1600 □ öl belsősséggel, cserépszindelyes tégla ház. Jó nagy vendégszobával, tágas magánlakással, jó pinczével, 2 kamrával, 2 istállósával, szép gyümölcsösökkel, új vágóhid, szeszfőző helyiséggel összekötve, pajta és pajtászinnel.

Ára 12000 korona.

A vevő csakis a vételár felét fizeti most, a másik felét 10 év múlva csekély kamat mellett.

Szőlőoltvány, amerikai és hazai vesszőeladási hirdetemény.

A nagyméltóságú Földmívelésügyi Ministerium 60900/1896. számú szokványrendelete szerint válogatott első osztályú sima és gyökeres **Riparia-Portalis, Rupestris-Monticola és Vitis-Solonis** amerikai vadnessző, valamint ugyanily anyagokra nemesített, fenti rendeletnek mindenben megfelelő a legkiválóbb bor és csemegefajta

gyökeres fás és szőlőoltványok

ugyszintén hazai sima és gyökeres vesszők kerülnek nálunk ezen évben nagymennyiségben eladásra.

Badacsonyi vidéki Szőlőtelep kezelőse,

TAPOLCZA (a Balaton mellett).

Hirdetések a kiadóhivatal címére küldendők.

Tüzifa eladás.

Van szerencsém a n. é. közönség becses tudomására hozni, hogy Muraszombatban

tüzifa raktárt

rendeztem be.

Bükk- és gyertyán hasábfá méterölenként 34 kor.

Midőn ezt a n. é. közönség szives tudomására hozom kérem nagybecsű megrendeléseit.

Tisztelettel

KÁZÁR IMRE.

Elfizetések a kiadóhivatal címére küldendők.

Ezelőtt ha valaki elrontotta a gyomrát, elvesztette étvágyát vagy székszorulásban szenvedett s ebből kifolyólag gyomorégése, gyomorfájalma, vagy fejfájása támadt, vagy nagyon elhízott, kénytelen volt az undorító ízű kevéreket, pilulákat, teákat vagy keserűvizet használni, melyeket igen gyakran gyomra nem tűrt meg s azokat ki is hányta.

Most szükségtelen magát sanyargatni, mert az

INDA-CUKORKA

íze a legkellemesebb, hatása pedig minden eddig létező hashajtó és gyomorjavító készítménynél sokkal jobb. Nem csak felnőttek, de a gyermekek is igen szívesen beveszik s megcsodálónak is adható. Ha éves előtt megesszük 1 vagy 2 darabka Inda-cukorkát akkor bármily erős székszorulása is van, azt göröcsök és erőlködés fájdalom nélkül oldja meg. Ha pedig éves után bevesz 1 darabka Inda-cukorkát, akkor gyomra kitűnően fog emésztetni s étvágya hatalmasan fog gyarapodni és székszorulása sohasem lesz. Ha gyomorégést savanyu felbőgögést érez, 1 darabka Inda-cukorkát azonnal megesszünk azt. Azok, kik túlságosan elhízottak és karsubbak akarának lenni, egy bizonyos ideig használják rendszeresen az Inda-cukorkát s rövid idő alatt tapasztalni fogják annak kitűnő hatásait. Szóval az Inda-cukorka a legjobb gyomorbetegségek Minthogy pedig egész ségünk állt a gyomor rendszer megküzdése képezi, mert ez veszi fel a táplálkozásra szánt ételeket és italokat s azokat megemésztve, vér alakjában a testbe juttatja, azért használjunk állandóan Inda-cukorkát s akkor gyomrunk mindig rendben lesz.

Kapható mindenütt!

Ára egy tekercsnek (10 drb) 40 fillér.

Készíti: sepsiszentgyörgyi Korona gyógyszerárú és székegyföldi gyógyszer-BALAZSOVICH SÁNDOR mékékelt feldolgozó szakkolatoriuma, SEPSISZENTGYÖRGY. Középponti raktár: Budapest, VIII., József-utca 35—37.

Meghívó.

A Szarvaslakvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

I. évi rendes közgyűlését

1909. év április 4-én délután 3 órákor

Szarvaslakon az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy alapszabályaink értelmében részvényeiket — illetve megbízásait — magukkal hozni szíveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés tartására jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1908. évi jelentése, a mérleg előterjesztése és a tiszta nyermény felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére 1908. évre a végleges felmentvény megadása.
5. Az alapszabályok 17. §-a értelmében beérkezett indítványok tárgyalása.

Muraszombat, 1909. március 10-én.

Gróf Bathányi Zsigmond s. k. elnök.

JEGYZET. Az igazgatósági jelentés és zárszámadások a keresek törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át az intézet helyiségében ki lesznek téve és azok a részvényesek által betekintheők.

Kivonat az alapszabályokból. 12. §. Minden egyes részvény a közgyűlésben egy szavazatra jogosít. A szavazati jog személyesen vagy más részvényes, mint meghatalmazott által gyakorolható. Ötven szavazatnál többet akár saját részvényei alapján, akár meghatalmazás útján senki sem gyakorolhat.

Szavazati jogát minden nagykorú, önrendelkezési joggal bíró részvényes, akár férfi, akár nő, gyakorolhatja, de megkötött, hogy részvényesi minősége a közgyűlést megelőzőleg 30 nappal a részvénykönyvben igazolva legyen.

Jogi személyek, kiskorúak és gondnokság alatt állók csak törvényes képviselőjük által, habár azok nem részvényesek is, képviselhetnek.

Meghívó.

A Péterhegyvidéki Takarékpénztár Részvénytársaság

I. évi rendes közgyűlését

1098. évi április 7-én délelőtt 11 órákor

Péterhegyen, az intézet saját helyiségében tartja meg, melyre a t. részvényesek azzal hivatnak meg, hogy alapszabályaink értelmében részvényeiket — illetve megbízásait — magukkal hozni szíveskedjenek.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlés tartására jegyzőkönyvvezető és a jegyzőkönyv hitelesítésére két részvényes megválasztása.
2. A közgyűlés határozatképességének megállapítása.
3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság 1908. évi jelentése, a mérleg előterjesztése és a tiszta nyermény felosztása iránti határozat.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére 1908. évre a végleges felmentvény megadása.
5. A felügyelő-bizottság 1. rendes tagjának megválasztása 2 évre.
6. Az alapszabályok 17. §-a értelmében beérkezett indítványok tárgyalása.

Péterhegy, 1909. március 10-én.

Gróf Bathányi Zsigmond s. k. elnök.

JEGYZET. Az igazgatósági jelentés és zárszámadások a keresek törvény 198. §-a értelmében a közgyűlést megelőzőleg 8 napon át az intézet helyiségében ki lesznek téve és azok a részvényesek által betekintheők.

Kivonat az alapszabályokból. 12. §. Minden egyes részvény a közgyűlésben egy szavazatra jogosít. A szavazati jog személyesen vagy más részvényes, mint meghatalmazott által gyakorolható. Ötven szavazatnál többet akár saját részvényei alapján, akár meghatalmazás útján senki sem gyakorolhat.

Szavazati jogát minden nagykorú, önrendelkezési joggal bíró részvényes, akár férfi, akár nő, gyakorolhatja, de megkötött, hogy részvényesi minősége a közgyűlést megelőzőleg 30 nappal a részvénykönyvben igazolva legyen.

Jogi személyek, kiskorúak és gondnokság alatt állók csak törvényes képviselőjük által, habár azok nem részvényesek is, képviselhetnek.

Battyándi téglá.

A helyi érdekű vasúttal összekötő iparvasut megnyitásával a

kitűnő nyers anyagu s jól égetett

fali-, kut- és cserép-tégla bármely vasuti állomásra olcsón szállítható.

A muraszombati állomáson külön raktár

és rakodóhely.

Magántávbeszélő Battyánddal.

Bővebbet: **Ratkó Tivadarnál** Muraszombat.

LEGNAGYOBB-SZŐLŐOLTVÁNYISKOLA

AZ ÁLAMI FELÜGYELET MELETT LÉTESÜLT

MILLENNIUM

TELEP

NAGYŐSZ

TORONTÁL M.

TERJEDELMÉ 500 KAT. HOLD

KÉSZLET 500 MILLIO

ÁRJEGYZÉK INGYEN

MILLENNIUMTELEPEN-VETEM

MILLENNIUMTELEPEN-VETEM